

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет історії, політології і міжнародних відносин

Кафедра міжнародних економічних відносин

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗЕД підприємства

Освітня програма «Управління міжнародним бізнесом»

Спеціальність 073 «Менеджмент»

Галузь знань 07 «Управління і адміністрування»

Затверджено на
засіданні кафедри
міжнародних економічних
відносин
Протокол № 1 від «29» серпня 2022 р.

м. Івано-Франківськ – 2022

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	ЗЕД підприємства
Освітня програма	Управління міжнародним бізнесом
Спеціалізація (за наявності)	
Спеціальність	073 Менеджмент
Галузь знань	07 Управління і адміністрування
Освітній рівень	бакалавр
Статус дисципліни	обов'язкова дисципліна
Курс / семестр	1/2
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 12 год. Практичні заняття – 18 год. Самостійна робота – 60 год.
Мова викладання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pro/

2. Опис дисципліни

Мета та цілі дисципліни
<p>Мета дисципліни є отримання студентами системних знань з об'єктивних закономірностей, умов, процесів і специфічних особливостей зовнішньоекономічної діяльності підприємства, а також набуття навичок їх практичного використання.</p> <p>Основними завданнями вивчення студентами дисципліни «ЗЕД підприємства» є:</p> <ul style="list-style-type: none"> - вивчення видів та форм ЗЕД підприємства; - розуміння сутності ЗЕД підприємства, цілей, мотивів і передумов її виникнення, правового та економічного середовища розвитку; - усвідомлення економічної природи комерційних операцій на зовнішніх ринках; - вивчення принципів укладання та виконання зовнішньоекономічних договорів; - проведення економічного аналізу ЗЕД підприємства, визначення її ефективності.
Компетентності
<p>ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях</p> <p>ЗК8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК11. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.</p> <p>ЗК12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p> <p>СК1. Здатність визначати та описувати характеристики організації.</p> <p>СК2. Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища.</p> <p>СК3. Здатність визначати перспективи розвитку організації.</p> <p>СК10. Здатність оцінювати виконувані роботи, забезпечувати їх якість та мотивувати персонал організації.</p> <p>СК11. Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління.</p> <p>СК12. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення.</p>
Програмні результати навчання
<p>ПРН 4. Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень.</p> <p>ПРН 5. Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації.</p> <p>ПРН 6. Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень.</p>

3. Структура дисципліни

№ з/п	Тема	Результати навчання	Завдання
1.	<p>Тема 1. Зовнішньоекономічна діяльність та її роль у розвитку національної економіки</p>	<ul style="list-style-type: none"> - дати характеристику причин та передумов розвитку зовнішньоекономічної діяльності; - визначити суть та особливості зовнішньоекономічної політики країни; - розкрити основні положення 	<ul style="list-style-type: none"> • Тести, • Контрольні запитання, • Кейси, • Завдання для індивідуальної роботи,

		теорій управління зовнішньоекономічною діяльністю; - проаналізувати показники функціонування зовнішньоекономічної системи країни.	• Завдання для самостійної роботи
2.	Тема 2. Система господарських взаємовідносин в сфері управління ЗЕД	- визначити основні види зовнішньоекономічної діяльності: міжнародна торгівля, міжнародний лізинг, використання активів із-за кордону, контрактні форми зовнішньоекономічної діяльності, міжнародні інвестиції. - назвати основні категорії регулювання зовнішньоекономічної діяльності. - подати чинники управління зовнішньоекономічною діяльністю. - охарактеризувати організаційну структуру управління зовнішньоекономічною діяльністю та особливості здійснення зовнішньоекономічної діяльності через посередників.	• Тести, • Контрольні запитання, • Кейси, • Завдання для індивідуальної роботи, • Завдання для самостійної роботи
3.	Тема 3. Поняття та особливості здійснення комерційних операцій на світовому ринку	- визначити поняття та види комерційних операцій; - охарактеризувати види зовнішньоторгових операцій	• Тести, • Контрольні запитання, • Кейси, • Завдання для індивідуальної роботи, • Завдання для самостійної роботи
4	Тема 4. Орендні операції як вид ЗЕД підприємства	- визначити суть та значення лізингових операцій. - дати характеристику функцій лізингу. - назвати основні види лізингових операцій	• Тести, • Контрольні запитання, • Кейси, • Завдання для індивідуальної роботи, • Завдання для самостійної роботи
5	Тема 5. Укладання зовнішньоторгового контракту	- визначити структуру контракту-купівлі-продажу. -охарактеризувати типові помилки контрактів купівлі-продажу	• Тести, • Контрольні запитання, • Кейси, • Завдання для індивідуальної роботи, • Завдання для

6	Тема 6. Особливості розвитку суб'єктів ЗЕД, які орієнтовані на Європейські ринки	<ul style="list-style-type: none"> - знати особливості нормативно та організаційно-економічного механізму організації бізнесу з країнами ЄС; - знати пріоритетні галузі експорту та імпорту з країнами ЄС; - знати нормативно-правову базу галузевої торгівлі між Україною та країнами ЄС - знати особливості експорту та транзиту українських товарів до країн-членів ЄС та держав спільного транзиту 	самостійної роботи <ul style="list-style-type: none"> • Тести, • Контрольні запитання, • Кейси, • Завдання для індивідуальної роботи, • Завдання для самостійної роботи
---	---	--	--

4. Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Семінарські заняття	40
Бали за теми, винесені на лекційні заняття	30
Бали за індивідуальну роботу	20
Бали за самостійне опрацювання додаткової літератури	10
Максимальна кількість балів	100

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Робота на парах	Оцінка за індивідуальну роботу	Оцінка за самостійну роботу	Оцінка за екзаменаційну роботу	Разом
40	20	10	30	100
• Оцінювання відповідей студентів на практичних заняттях відбувається за 100 бальною шкалою				

Підсумковий семестровий контроль у вигляді екзамену проводиться у формі виконання письмових, усних, письмово-усних та / або тестових екзаменаційних завдань. На екзамен виносяться питання, передбачені робочою навчальною програмою дисципліни, типові і комплексні задачі, завдання, що потребують творчої відповіді та вміння синтезувати отримані знання та застосувати їх для вирішення практичних завдань.

Перед екзаменом у терміни, визначені розкладом, обов'язково проводяться консультації. Перелік екзаменаційних питань чи завдань, що відповідають робочій навчальній програмі дисципліни, та критерії їх оцінювання за пропозицією викладача визначаються (затверджуються) кафедрою, включаються до робочої навчальної програми дисципліни і доводяться до здобувачів лектором на консультації.

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни розраховується як сума оцінок за аудиторне навчання та екзаменаційної оцінки (максимальна кількість – 100 балів).

Критерії поточного оцінювання:

Відповідно до Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора № 799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.) та Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (Редакція 5) (введено в дію наказом ректора № 672 від 24.11.2022 р.) знання оцінюються як з теоретичної, так і з практичної підготовки відповідно до національної шкали за такими критеріями:

- «відмінно» – здобувач освіти міцно засвоїв теоретичний матеріал, глибоко і всебічно знає зміст навчальної дисципліни, основні положення наукових першоджерел та рекомендованої літератури, логічно мислить і будує відповідь, вільно використовує набуті

теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок;

- «добре» – здобувач освіти добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; має практичні навички, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного матеріалу;

- «задовільно» – здобувач освіти в основному опанував теоретичними знаннями навчальної дисципліни, орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання викликають невпевненість або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутньою діяльністю;

- «незадовільно» – здобувач освіти не опанував навчальний матеріал дисципліни, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутні наукове мислення, практичні навички не сформовані.

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедіа (відеофайли, рисунки, схеми)
Література:	
Основна	
1. Дахно І. І., Алієва-Барановська В. М. Зовнішньоекономічна діяльність-3 : навч. посібн. К. : Центр учбової літератури, 2018. 356 с.	
2. Петруня Ю.Є. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства : навчальний посібник. Дніпропетровськ : Університет митної справи та фінансів, 2015. 331 с.	
3. Хрупович С. Є. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства : навчальний посібник. Тернопіль : ТНТУ, 2017. 137 с.	
4. Зовнішньоекономічна діяльність: підприємство-регіон : навч. посібник. 6-те вид., перероб. та доп. Київ : Центр учбової літератури, 2016. 290 с.	
5. Цивільний кодекс України: Закон України від 16.01.2003 р. № 18. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15	
6. Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України від 16.04.1991 № 959-XI URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/959-12	
7. Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності: Закон України від 16.01.2004 р. №. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1160-15	
8. Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань: Закон України від 15.05.2003 № 755-IV. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/755-15	
9. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17	
10. Про Митний тариф України: Закон України від 05.04.2001 №2371-111 URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/584-18	
11. Roger Blair, Mark Rush. Economics of Managerial Decisions. 1st edition. Pearson. 2018. 816 p.	
12. Luis M.B. Cabra. Introduction to Industrial Organization. 2nd edition. The MIT Press. 2017. 440 p.	
13. Stephen J. Skripak. Fundamentals of Business. Blacksburg, Virginia, USA. 2016. 442 p.	
14. Dorling Kindersley. How Business Works. DK. 2015. 352 p.	
Додаткова	
1. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: навч. посіб / Шкурупій О. В., Гончаренко В. В., Артеменко І. А. та ін. - К: Центр учбової літератури, 2012. - 248 с.	
2. Тюріна Н.М. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства : навчальний посібник. Київ : ЦУЛ. 2013. 408 с.	

3. David Begg, Damian Ward. Economics for Business. 6th edition. McGraw Hill / Europe, Middle East & Africa. 2020. 1155 p.
4. John Slomar, Dean Garratt, Jon Guest, Elizabeth Jones. Economics for Business. 8th edition. Pearson. 2019.
5. Don E. Waldmar, Elizabeth J. Jensen. Industrial Organization: Theory and Practice. 5th edition. Routledge. 2019. 744 p.

Ресурси курсу

Інформація про курс розміщена на сайті дистанційного навчання Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника

<https://d-learn.pro/>

7. Контактна інформація

Кафедра	<p>Кафедра міжнародних економічних відносин м. Івано-Франківськ, вул. Чорновола, 1, каб. 104. Тел.: +80342 75-20-27 Email: https://knev.pnu.edu.ua/ Ст. лаборант кафедри: Грушко Оксана Дмитрівна Сторінки в соцмережах: https://www.facebook.com/groups/2021045604705063</p>
Викладач	 <p>Морозова Олена Сергіївна Кандидат економічних наук, , доцент, доцент кафедри міжнародних економічних відносин</p>
Контактна інформація викладача	<p>+80342 75-20-27 olena.morozova@pnu.edu.ua</p>

8. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	<p>Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету. Ознайомитися з даними положеннями та документами можна за посиланням: https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/</p>
Пропуски занять (відпрацювання)	<p>Можливість і порядок відпрацювання пропущених здобувачем освіти занять регламентується <u>Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів освіти ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника»</u> (введено в дію наказом ректора № 799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.).</p>
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	<p>У разі виконання завдання здобувачем освіти пізніше встановленого терміну, без попереднього узгодження ситуації з викладачем, оцінка за завдання – «незадовільно», відповідно до <u>Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника»</u> (введено в дію наказом ректора № 799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом</p>

	№ 212 від 06.04.2021 р.).
Невідповідна поведінка під час заняття	Невідповідна поведінка під час заняття регламентується рядом положень про академічну доброчесність та може призвести до відрахування здобувача вищої освіти «за порушення навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку вищого закладу освіти», відповідно до <u>Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти» (затверджене наказом Міністерства України № 245 від 15.07.1996 р.).</u>
Додаткові бали	Студент має змогу також отримати додаткові бали , пройшовши навчальний курс у вигляді неформальної освіти з отриманням сертифікату в межах тематики дисципліни впродовж навчального семестру; взявши участь у науковому, освітньому чи прикладному проєкті, конференції, круглому столі, інших видах наукової активності, які відповідають профілю дисципліни; опублікувавши наукову працю, яка відповідає профілю дисципліни. Відповідно до <u>Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора № 799 від 26.11.2019р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.).</u> відповідні студенти можуть отримати додаткові бали на підставі рішенням кафедри міжнародних відносин.
Неформальна освіта	Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується <u>Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (Редакція 3) (введено в дію наказом ректора № 672 від 24.11.2022 р.).</u>

Викладач

Морозова О.С.